

VERKSAMHETSPLAN 2020

Bild: Norrviken 2018

Antagen 2020-02-12

Innehåll

INNEHÅLL	2
1. VATTENSAMVERKANS VISION, SYFTE OCH MÅL	3
2. ORGANISATION	3
3. RESURSER	4
4. PRIORITERINGSORDNING	4
Prioriteringsordning kommande 2 åren (2020-2021)	5
Prioriteringsordning kommande 5 åren (2020-2024)	5
5. VERKSAMHETSPLAN OCH BUDGET FÖR 2020	5
5.1 Kommunal och regional vattenplanering	5
5.2 Miljöövervakning	6
5.3 Dagvatten	6
5.4 Biologisk mångfald	6
5.5 Jordbruk och djurhållning	7
5.6 Kommunikation och hemsida	8
5.7 Studieresa, Utbildning, Möten	8
5.8 Administration	9
6. BUDGET FÖR 2020.....	10
7. PROVTAGNINGSSCHEMA FÖR MILJÖÖVERVAKNINGEN 2018-2023.....	11

1. Vattensamverkans vision, syfte och mål

Oxunda vattensamverkans vision;

Tillsammans för välmående sjöar och vattendrag fria från negativ mänsklig påverkan.

Syftet med Oxunda vattensamverkans arbete är att förbättra miljötillståndet i sjöar och vattendrag inom Oxundaåns avrinningsområde och uppnå vattenförvaltningens mål om god ekologisk och kemisk status, vilket även bidrar till friskare vatten i Mälaren som är dricksvattentäkt för samtliga kommuner inom Oxundaåns avrinningsområde. En förutsättning för samverkansarbetet är den fortlöpande miljöövervakning som bedrivs gemensamt inom Oxunda vattensamverkan enligt gällande miljöövervakningsprogram.

Målen för vattensamverkan är:

- Sjöar och vattendrag skall ha en god ekologisk och kemisk status enligt Vattendirektivet.
- Sjöars och vattendrags biologiska mångfald, natur- och kulturvärden samt andra värden ur naturresurs-, naturvårds-, och landskapshänseende ska säkerställas genom att bevara, förbättra eller återställa miljöerna, i synnerhet i samband med mänsklig påverkan.
- Vattenvårdsarbetet i avrinningsområdet skall kommuniceras med och förankras hos invånare och verksamhetsbedrivare.

2. Organisation

Oxunda Vattensamverkan leds av en **politisk styrgrupp** som består av följande ledamöter:

<i>Kommun</i>	<i>Ordinarie</i>	<i>Ersättare</i>
Sollentuna kommun	Jonas Riedel (Ordförande)	Åsa Söderbergh
Upplands Väsby	Åke Roth	Andres Veide
Sigtuna kommun	Gill Brodin	Abir Karademir
Vallentuna kommun	Ray Idermark	Ylva Mozis
Täby kommun	Johan Algernon	Mats Nordström
Järfälla kommun	Marcus Gry	Andreas Fogeby

Styrgruppen har tjänstemannastöd från en **ledningsgrupp** där Sollentuna kommun samordnar samt sköter administration och ekonomi:

Kommun	Ledningsgrupp
Sollentuna	Linn Hellstrand (samordnare)
Sollentuna	Henrik Sandberg
Sollentuna	Towe Holmborn
Sollentuna Energi och Miljö (VA)	Jonas Brander
Upplands Väsby	Louise Andersson
Upplands Väsby	Jonatan Skoot
Upplands Väsby (VA)	Jonas Cronebäck
Sigtuna kommun	Emma Asterhag

Sigtuna kommun	Cristina Trigal-Dominguez
Sigtuna vatten (VA)	Björn Johansson
Vallentuna	Nadja Andréewitch
Vallentuna	Frida Hellbom
Vallentuna	Ann Wahlström
Roslagsvatten, Vallentuna (VA)	Jurgita Paknia
Roslagsvatten, Vallentuna (VA)	Erik Palmfjord Smitt
Roslagsvatten, Vallentuna (VA)	Vendy Lymeus
Täby	Anton Mankesjö
Täby (VA)	Andreas Jacobs
Järfälla	Babette Marklund

Oxunda vattensamverkan genomför informations- och kommunikationsinsatser riktade mot politiker, tjänstepersoner och allmänhet gällande vattensamverkans arbete och vattenvårdsfrågor. Som stöd till kommunikationen finns en kommunikationsstrategi. Oxunda vattensamverkan ska också sträva efter att samordna vattenvårdsarbetet med den nationella och regionala vattenförvaltningen och med övrigt vattenvårdsarbete inom berörda kommuner. Därutöver genomförs utredningar och åtgärder gemensamt inom vattensamverkan. Arbetet ingår i verksamhetsplaneringen på uppdrag av styrgruppen och genomförs av olika arbetsgrupper inom ledningsgruppen. Åtgärder som genomförs gemensamt av Oxunda ska gynna hela avrinningsområdet samt rymmas inom Oxunda vattensamverkans budgetramar. Utöver detta ska tillämpliga statliga bidrag för finansiering sökas om behov identifieras. Samtliga kommuner ska gynnas av de åtgärder som genomförs. Detta säkerställs genom att ha en tydlig projektplan där syfte och resultat tydligt kopplas till avrinningsområdet och deltagande kommuner.

3. Resurser

De kommuner som bildar Oxunda vattensamverkan har träffat ett avtal (2017-2020) för samarbetet. Respektive kommun bidrar med 150 000 kr per år till verksamheten, förutom Järfälla kommun som bidrar med 25 000 kr, (totalt 775 000 kr). Därutöver fördelas kostnaderna för miljöövervakningen mellan kommunerna enligt avtal.

Resultatet från 2019 blev ett överskott på 842 770 kr, därmed blir den totala ekonomiska ramen för 2020; 1 889 074 kr. Se budget (punkt 6) för mer information.

Utöver de medel som redovisas bistår kommunerna inom Oxunda vattensamverkan med en arbetsinsats av tjänstemännen om minst 120 timmar per kommun och år, d.v.s. totalt 720 timmar. Eventuella studieresor ingår inte i denna tid.

4. Prioriteringsordning

Projekt inom Oxunda vattensamverkan ska ha en tydlig projektplan som tar hänsyn till hela arbetsprocessen innan, under och efter projekt. En arbetsgrupp ska tillsättas och projektplan tas fram av arbetsgruppen eller via uppdrag till konsult. Projektplanen ligger till grund för upphandling och ska innehålla projektets syfte, tidsplan, aktiviteter och budget.

Upphandling ska genomföras för samtliga år projektet förväntas pågå. Längre projekt ska ingå i verksamhetsplaneringen för varje år som projektet pågår. Erfarenhetsåterföring är en del i samtliga projekt, inklusive de projekt som vattensamverkan initierat och som genomförs i respektive kommuns regi.

Prioriteringsordning kommande 2 åren (2020-2021)

- Arbeta med att minska påverkan från hästgårdar i avrinningsområdet genom övergripande rådgivning och information kring miljöbelastning samt potentiella åtgärder.
- Utredda och sammanställa information om intern och extern närings- och föroreningsbelastning per delavrinningsområde samt huvudsakliga källor.
- Kompetenshöjande insatser genomförs i form av studieresa för en kontinuerlig omvärldsbevakning samt för att få inspiration till samverkansarbetet.

Prioriteringsordning kommande 5 åren (2020-2024)

- Naturvårdsinsatser för att stärka och förvalta den biologiska mångfalden i avrinningsområdet. Ex. förbättrade lek och vandringmöjligheter för fisk.
- Minska näringsbelastningen från hästgårdar genom fysiska åtgärder eller åtgärder av förankrande karaktär, ex. strukturkalkning eller grusning av rasthagar alternativt riktade rådgivningsinsatser.
- Prioriteringslista för åtgärder per delområde och för hela Oxundaåns avrinningsområde, enligt tidigare utredning av närings- och föroreningsbelastning och belastningskällor i avrinningsområdet.

5. Verksamhetsplan och budget för 2020

Budget och kostnader avser kommunernas gemensamma åtaganden inom ramen för vattensamverkan enligt denna verksamhetsplan. För åtgärder som identifieras utanför verksamhetsplanen svarar respektive kommun för såväl genomförande som finansiering.

5.1 Kommunal och regional vattenplanering

Budget 2020: 0 kr

Mål

Vattensamverkan har effektiva processer för att uppnå och följa vattenmyndighetens beslutade miljökvalitetsnormer och åtgärdsprogram för ytvatten.

Aktiviteter 2020

- Ta fram tydliga arbetsrutiner kring hur beslut fattas inom de gemensamma samverkansåtagandena.
- Utvärdera samverkan enligt samverkansavtalet. Utvärderingen genomförs under våren 2020 och redovisas för styrgruppen som beslutar om ett nytt avtal ska tas fram.

Projektledare: Henrik Sandberg, Sollentuna kommun

Projektmedlemmar: Samtliga i ledningsgruppen

5.2 Miljöövervakning

Budget 2020: 198 000 kr (varav 18 000 kr för länsstyrelsens provtagningar)

Mål

Sjösystemens kemiska, fysikaliska och biologiska egenskaper samt status är väldokumenterade med lättillgängliga resultat för allmänhet, myndigheter, berörda kommuner m.fl.

Aktiviteter 2020

- Utredda och sammanställa vilka sjöar som i framtiden kan vara aktuella att arbeta vidare med i gemensamma internbelastningsprojekt. Sammanställt underlag kan därefter ligga till grund för kommande konsultupphandlingar år 2021 (0 kr).
- Fortsatt miljöövervakning enligt antaget program för 2018-2023 (180 000 kr).
- Fortsatt miljöövervakning enligt gällande avtal med länsstyrelsen (18 000 kr).
- Besluta om förlängning av avtal för år 2021 (0 kr).
- Naturvatten presenterar resultatet av 2019 års provtagningar och levererar data till nationell datavärd (0 kr).

Projektledare: Towe Holmborn, Sollentuna kommun

Projektmedlemmar: Samtliga i ledningsgruppen utom VA

5.3 Dagvatten

Budget 2020: 0 kr

Mål

Dagvattnets negativa påverkan på vattenmiljön är låg inom avrinningsområdet. Allmänheten, berörda kommunala förvaltningar och andra aktörer har en god förståelse för dagvattenhanteringen och översvämningsproblematiken i stadsmiljön och dagvattnet betraktas som en positiv resurs i samhället.

Aktiviteter 2020

- Frågan bevakas men inga aktiviteter är planerade att genomföras under året.

Projektledare: Björn Johansson

Projektmedlemmar: Dagvattengruppen

5.4 Biologisk mångfald

Budget 2020: 250 000 kr

Mål

Den biologiska mångfalden vårdas, bevaras och utvecklas i vatten med tillhörande landsmiljöer för att uppnå god ekologisk status inom avrinningsområdet.

Aktiviteter 2020

- Genomföra detaljprojektering för åtgärdande av vandringshindret vid Kvarndammen i Hagbyån i enlighet med villkor nio i miljödom (M 30218-04) som togs vid

restaureringen av Kvarnsjön. Syftet är att förbättra vandringsmöjligheter för fauna mellan Norrviken och Vallentunasjön.

- Genomföra detaljprojektering för åtgärdande av vandringshindret vid Hagbyån vid Fällbrodämnet för att säkerhetsställa fiskvandring hela vägen mellan Norrviken och Vallentunasjön.

Bakgrund

Förstudier finns klara sedan tidigare och under 2020 ska arbetet fokuseras på fortsatt detaljprojektering. Åtgärderna genomförs tidigast under år 2021.

Förslag till fortsatt arbete 2021

Under 2020 avsätts 250 000 kr i Oxundas budget, och för 2021 bedöms enligt förstudierna 225 000 kr krävas för genomförande av åtgärderna, båda vandringshindren inräknat. Denna kostnad bör beaktas i verksamhetsplanen för 2021.

Projektledare: Jonatan Skoot och Anton Mankesjö

Projektmedlemmar: Samtliga i ledningsgruppen utom VA

5.5 Jordbruk och djurhållning

Budget 2020: 450 000 kr

Mål

Bidra till miljöanpassning och minskad belastning från jordbruk och djurhållning inom avrinningsområdet.

Aktiviteter 2020

- Ta fram en långsiktig strategi för att minska hästhållningens påverkan på vattenmiljön inom Oxunda avrinningsområde. Målet är att näringsbelastningen till vattenmiljön ska minska. Strategin ska utgå ifrån den framtagna projektplanen "Oxunda och hästhållning" och beakta aspekter såsom prioriteringsordning på åtgärder, kommunikationsverktyg och omvärldsbevakning (221 000 kr).
- Påbörja ett projekt enligt strategins prioriteringsordning som verkar för att minska näringsbelastningen från hästgårdar inom Oxundas avrinningsområde (229 000 kr).
- Anordna en hästkunskapsdag tillsammans med åkerströmmens vattenvårdssamverkan. Genom riktade informationsinsatser om strukturkalkning och gödsling bidrar projektet till ökad kunskap om näringsbelastning och dess problematik (0 kr, bekostas av LOVA-medel och åkerströmmens vattenvårdssamverkan).

Projektledare: Frida Hellblom

Projektmedlemmar: Samtliga i ledningsgruppen utom VA

5.6 *Kommunikation och hemsida*

Budget 2020: 50 000 kr (varav ca 6 000 kr till domänavgifter med mera för hemsidan)

Mål

Oxunda vattensamverkan kommunicerar riktat och effektivt med olika delar av samhället gällande Oxundas verksamhet samt miljö- och vattenvårdsfrågor. Kommunikationen verkar för att bidra till positiv samhällsförändring.

Aktiviteter 2020

- Sammanhållen kommunikation om dagvatten. Detta ska kommuniceras:
 - Dagvattenfilmen.
 - Dagvattenbroschyren.

Kommunikation sker i samband med biltvättarhelgen och/eller världsvattendagen. Om möjligt ska sponsrade inlägg och riktade annonser användas i sociala medier, gatubrunnar sprayas med hjälp av mallar och information sprids till samhällets olika aktörer genom tillexempel annonsering i lokaltidning.

- Avveckla åtgärdskartan och undersöka möjligheterna att presentera genomförda åtgärder på Oxundas hemsida.

Projektledare: Henrik Sandberg

Projektmedlemmar: Samtliga i ledningsgruppen

5.7 *Studieresa, Utbildning, Möten*

Budget 2020: 5 000 kr

Mål

Oxunda vattensamverkan strävar ständigt efter kunskapsutveckling samt utveckling av den egna verksamheten med inspiration från omvärlden.

Aktiviteter 2020

- Genomföra en utbildning för styrgruppen i samband med styrgruppsmöte.
- Planering inför studieresan 2021.
- Minst tre styrgruppsmöten skall hållas under året.
- Minst tre ledningsgruppsmöten skall hållas under året, mellan varje styrgruppsmöte.
- En verksamhetsplaneringsdag, inklusive utvärdering/uppföljning av föregående år, skall hållas för ledningsgruppen (denna kan eventuellt genomföras i januari år 2021).

Projektledare: Henrik Sandberg och Linn Hellstrand

Projektmedlemmar: Samtliga i ledningsgruppen.

5.8 Administration

Budget: 180 000 kr

Sollentuna kommun har det övergripande ansvaret för samordningen i vattensamverkan. Här ingår ekonomihantering, mötesplanering, dokumenthantering, hemsidan och kontakter för samverkans räkning med andra intressenter.

Ledningsgruppen har gemensamt ansvar för att genomföra aktiviteterna i verksamhetsplanen samt återkoppla till styrgruppen. Tjänstemannainsatsen från ledningsgruppen ska uppgå till minst 120 timmar/år per kommun. Uppskattningsvis 40 timmar går till styrgruppsmöten och ledningsgruppsmöten där tid får beräknas för en representant per kommun. Övrig tid ska läggas på de olika projekten i gällande verksamhetsplan. Tidsåtgången vid eventuella studieresor som anordnas av Oxunda vattensamverkan ingår inte i dessa 120 timmar.

Varje kommun redovisar sitt deltagande till årsredovisningen i februari 2020.

Samordnare: Samordnare, Sollentuna kommun. Ytterligare resurspersoner hos Sollentuna kommun nyttjas för ekonomi, information och administration.

Projektmedlemmar: Samtliga i ledningsgruppen

6. Budget för 2020

Tabell över budget 2020, visas i SEK.

Intäkter	
Ingående balans från 2019	-842 770
Medlemsintäkter	-775 000
Infakturerat från kommunerna för miljöövervakningen 2019	-271 304
Summa intäkter	-1 889 074

Utgifter	Budget
Kommunal och regional vattenplanering	0
Dagvatten	0
Biologisk mångfald	250 000
Kommunikation och hemsida	50 000
Studieresa, utbildning, möten	5 000
Jordbruk och djurhållning	450 000
Miljöövervakning, kontrollprogram (kostnad fördelas och faktureras nästkommande år enligt avtal)	180 000
Länsstyrelsens provtagningar (kostnad fördelas och faktureras nästkommande år enligt avtal)	18 000
Administration	180 000
Summa utgifter	1 133 000

Resultat	-756 074
-----------------	-----------------

7. Provtagningschema för miljöövervakningen 2018-2023

Kostnader för administration samt Länsstyrelsens provtagningar tillkommer.

Undersökningspaket	Inter-vall	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Fys/kem 2 ggr/år sjöar	6/6	X	X	X	X	X	X
Klorofyll 1 ggr/år sjöar	3/6		X	X	X		
Växtplankton sjöar (inkl. klorofyll)	3/6	X				X	X
Kiselalger vattendrag	2/6	X			X		
Bottenfauna vattendrag	1/6			X			
Fisk i sjöar – Förutom Norrviken och Vallentunasjön i detta MKP (2018-2023)	1/6	X					
Miljögiftsanalys i fisk, sjöar	1/6		X				
Miljögifter i sjöar, vatten	1/6					X	
Miljögifter i sjöar, sediment	1/6						X
Årlig rapportering	1/6	X		X	X		X
3-årsrapportering	1/3		X			X	
Skattad kostnad		410 683 Utfall: 355 023	253 349 Utfall: 253 349	176 599	149 629		